

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wttich József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Marki 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész lven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

„Székely Hirlap“

Politikai, társadalmi- és a maros-vásárhelyi „Jogász-Egylet“ közlönyének

V-ik évfolyam második felére.

Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 forint. Évnegyed-re 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj legcélszerűbben postai utalvánnyal a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre küldendő.

Szükséges-e nálunk a békebirói intézmény behozatala.

(Folytatás.)

K.A. Korábbi cikkünkben megemlítettük a békebirói intézmény meghonosítása mellett felhozni szokott érveket, most előadjuk mi is erre vonatkozó észrevételeinket, s valaminth a polgári törvénykönyv codificatioja kérdésénél — úgy most is a gyakorlati élet és saját álláspontunk fog vezetni előadásainkban.

A békebirói intézmény létrehozásánál egyedüli főcél a vitás kérdéseknek — még mielőtt azok formális és költséges per tárgyaivá válhának — békés utoni kiegyenlítése.

Kérdés tehát, vajon e cél a békebirói intézmény behozatala által nálunk elérhető, vagy se?

A felek békéltetésére, egyezség létrehozására mindenütt van a békebirói intézményen kívül más közeg és mód; felette sok függ ebben a törvények félremagyarázhatlan világossága, s a nép-

nek törvényesség iránti érzületétől is. Világos törvények mellett sokkal kevesebb a peres tárgy.

A mi magat a békebirói intézményt illeti, ez nem is kizárólag a békéltetésre van intézve; a békebiró rendőri hatáskörrel is bír, egyedül a békéltetésre szorítani e közeget sem ész-szerű nem lenne.

Angolországban a békebiró — rendőr is, mely a köréhez tartozó áthágások ügyekben végérvényesen intézkedik, ez a kérdés már most, hogy ez értelemben kívánjuk-e ez intézmény meggyökeresítését, avagy egyszerű békéltető közegként akarjuk szerepeltetni? Tehát ha be akarjuk hozni a békebirói intézményt, de a békebiróra nem akarunk a békéltetésnél egyebet ruházni, akkor az angol békebirói intézményt nem teljességében, hanem csak is ezen megszorítással akarjuk behozni.

Kérdés továbbá, hogy ily alakban bír-e ez intézmény elég ingerrel arra, hogy számosan készek legyenek résztvenni annak felállításában egyfelől, de másfelől vajon készek lesznek-e a nép bizalma által meghívottak reájok rott kötelességünknek eleget tenni.

Hogy Angliában van ennek elég ingere, azt könnyen meg lehet magyarázni, kimagyarázható ez az ottani autonómia gyakorlatából, a nagy vagyontól, s a független emberek nagy számából kik aztán a közügyeknek szentelhetik magukat, s nem kénytelenek kizárólag saját ügyeikről gondoskodni.

Van-e ily elem nálunk, s ha van, fejlődöttek vagyunk-e általában ez intézmény életbeléptetésére?

Tartózkodás nélkül mindkét kérdésre kimondhatjuk a nemet.

De tekintsünk mélyebben a viszonyokba: A

békebiróság egyszerűen bizalmi bíróság, a békebiróságot kötelezővé tenni lehetetlen, s ha kötelezővé tesszük azt, vagy megsemmisítjük a békebiróság lényegét vagy egyszerűen rendes bíróságot alkotunk.

A személyes bizalom az alsóbb osztályok részéről a hivatalnokok szaporítása iránt csekély; vajon ily körülmények közt célszerű-e, hogy kísérletet tegyünk vele, s mutassuk ki ezáltal azon aránytalanságot, mely nálunk a társadalmi szervezetben létezik? Ezt nem akarhatjuk. Szerencsétlenség volna oly kísérleteket kezdenünk idő előtt, melyeknek kimenetelét előre megjósolhatjuk ma, midőn úgy is elégtelennek látjuk erőnket ama roppant feladatok létesítésére, melyek előttünk állanak.

Nálunk kivált közelebbi időben számos oly állás nyílt, melynek betöltésére már is elégtelenek vagyunk.

Képzett emberek dolgában nem igen bővelkedünk most sem; ott van és elég a körjegyzői intézményre hivatkoznunk, vajon és általában kellő készütségű egyénekké lettek-e e helyek betöltve? Hát ha még a békebirói intézményt is felállítjuk! pedig ide még nem elég a képzettség, ehhez független állás, s bizalmat ébresztő jellem is kívántatik; ha most nem tudunk a jövedelmes körjegyzői állásokra ilyeket kellő számmal találni, — honnan vesszük az embereket a nobile officiumra. Ne hozzuk be oly intézményt, mely nálunk az erők hiányában bukni kezd.

De van előadottaknál egy fontosabb ok is, mely szintén állításunk mellett szól:

Csak nem rég mondotta ki a törvényhozás, hogy az autonómia a juris dictio kérdéséről elválasztandó, ez elv az 1869. IV. t. cz. által gyakorlati életet is nyert, miként akarjuk tehát mi

de ilyenkor sógorasszonyának nideg, leverő pillantásával találkozott, mely mindannyiszor megzavarta nyugalmát. E zavartságot nem rejthet el annyira, hogy észre ne vegyék, a gunyosoly, a sottogás még észrevehetőbb lett.

Szerencsére két gavallér lépett a terembe, kik a vendégek figyelmét magukra vonták.

— Ajánlom magam és kedves Firi barátomat nagysád kegyeibe — szólta a belépők egyike, vékony czérna hangon, bemutatva hozzá a sölő karsu természetű barátját, kinek blazirt arcán rendetlen élet nyomai felismerhetők valának. Ő Don Juan második kiadása, kinek kalandjai a szépnem előtt különös érdekeltséggel bírt.

Mi Firi barátunkról pedig épen semmi jóra való-ságot nem mondhatunk; az egész egyéniséget nincs semmit figyelemreméltó, de a hölgyek előtt kedves vala pikkáns előadásaiért, s tán még egyebekért is, a mi azonban nem tartozik ide. Egyébiránt sugár termete, halovány arcával, s fodros kenőcsös fejével nem keltett ellenszenvet maga iránt senkiben; lehet, hogy arisztokraticus neve is előnyben részesíté. Elég hogy minden társas mulatságban hivatalos levén, erre rendkívül büszke önméltóságát dagasztá keblét.

Katalinnak volt alkalma vele párszor találkozni, de nem rokonszenvezett vele, miután tapasztalta, hogy semmi nemes iránt nem bír fogékony-sággal.

(Folyt. köv.)

TÁRCZA.

Katalin.

— ELBESZÉLÉS. —

Lukátsffy Auréltól.

(Folytatás.)

Férje szerelméről meg volt győződve, s midőn erre gondolt megvigasztalva érezte magát, szívét megóvta sógorasszonyának gyűlölségétől, nem érinthetné azt semmi nemtelen eljárás, tiszta volt s egyedül férje birtokának tartá, egyébiránt szerelme még mélyebb, még erősebbé vált iránta azáltal, hogy gyermeki ragaszkodás és tisztelet is járult ahhoz.

Lőrincz ismervén neje tapasztalatlanságát azon dolgokban, mi tulajdonképen nem is tartozott a női érdekhez — mindég figyelemmel volt rá, nehogy ezért ki legyen téve a megszólalásnak, ha például valamely mulatságban megjelentek, s egy vagy más divatos táncz lejtésében nem bírt még elég gyakorlatlansággal, férje oly természetesen módon tartá vissza attól nejét, hogy az senkinek sem tűnhetett fel, vagy ha magasabb műveltséggel bíró barátai látogatták meg házukat, neje jelenlétében a társalgást mindég úgy vezette, hogy Katalin szép tulajdonainak előnyére vehetett abban részt. E figyelem és gyöngédség daczára, bár imádta ezekért férjét, mégis felkelt benn

azon gondolat, hogy ő nem diszére, hanem inkább kisebbségére válik azon férfinak, ki beszéde, tette által bámulatra gerjeszt maga iránt mindenkit, s végre meghatja őtet, kinek tulajdonai nem állanak párhuzamban azével. Vádolta magát, s önzésnek tartá, hogy képes volt egy oly állást elfogadni, mihez hiányoztak tehetségei.

Egy esemény megszilárdítá e képzelődését.

Egy napon Lőrincz két külhoni barátja látogatta meg, egy angol és egy porosz, ezek tiszteletére estélyt adott s arra meghívta a vidéki nemességet. Ernyeiné ezen alkalommal nem a háziasszony tisztét vinni, hanem azon nyilatkozattal, — hogy az jogosan csak is Lőrincz nejét illeti — átadta Katalin. Nyugodtan, bár szívében volt némi elfogulás, kezdett ez teljesíteni nehéz feladatát.

A két utazó meg is volt elégedve az elfogadtatással, s az ifjú asszonyt mindketten szeretetreméltónak találták szívélyes előzékenységgel kivált a nemes lordot igen lekötelezte, kinek nyelvén meglehetősen ki tudta fejezni magát. — Az estély bekövetkezett, a termeket nem sokára csillárok fénye árasztá el, a vendégek nagy számmal jelentek meg, s míg férje a nagyterembe fogadta, addig Katalin a hölgyek koszoruja övezte körül, kik látszólag szembe megadták a tiszteletet, de mindeniknek látszott arcán valami gunyoros mosoly. Az élces divathősök üres bókjaira, mikkel őtet csillaghoz, naphoz hasonlították nem tudott szavakat találni, a vidéki ifjuság köznapi szóvirágaira lesüté mély tűzű szemeit, s kedves arca szemérem pirjában égett, néha körültekintet férje után,

a békebirósági intézményt — mely homlokegyenest ez elybe ütközik — annak megsértése nélkül létesíteni?

Volna értelme a békebirósági intézménynek, ha azt mondanók, hogy alkalmat akarunk adni a szunnyadó erők felébresztésének, ez erők azonban úgy az adminisztrális, mint törvénykezési téren elég alkalmat találnak. Nálunk senkisép panaszkodik arról, hogy nehéz valamit politikai téren kezdeményezni. Ez Magyarországon sokkal könnyebben megy, mint máshol, itt nem kell sokat készülni a nyilvános téreni föllépésre, mert társadalmi rendszerünk nem oly fejlődött, mint például Angliában, hol századok szentesítenek egyes társadalmi intézményt.

Ha társadalmunk úgy volna kifejlődve, mint Angliában, akkor intézményeit is átkölcsönözhetnők magunknak, de most ez idő szerint még vastag határvonal áll közöttünk.

Egy a közeli jövő reményében szendergő perrendtartás hozatalától várhatjuk, hogy a ki-egyeztetési rendszert inkább felölelje, s nagyobb tért nyújtson úgy a felek, mint bírónak annak gyakorlatára, de egy önálló békéltési közeg felállítását szerény véleményünk szerint ez időben még kivihetetlennek kell nyilvánítanunk.

Az igazságügyi enquete tárgyalásai:

(Folyt. és vége.)

Ekkor a tanácskozást megnyitván.

Sárkány József emel szót. Hazai igazságszolgáltatásunk hiányainak okait az anyagi törvények nem léte mellett az alaki törvények és az ezen törvénykezési rendszer tökéletlenségében keresi. Oly országban, hol a törvény iránti tisztelet, a jogszolgáltatás hiteles s a bírói tekintély koránt sincs azon fokon, melyen egy jól rendezett jogállamban lenniök kellene, sohasem fog bizalmat ébresztetni oly törvénykezési rendszer, melyben az anyagi jog legtöbb esetben az alaki törvény hiányainak áldozatul esik. Ily viszonyok közt a legkitűnőbb bírói testület sem képes a jogszolgáltatás hitelét megteremteni, mennyiben a közönség az alaki törvénykezés hiányait azonosítja a bírói testület működésével is éppen azért törv. iránti tiszteletet, a jogszolgáltatás hitelét s a bírói tekintélyt csak a nyilvánosságra és közvetlenségre fektetett törvénykezés által hiszi biztosíthatni. A szóbeliség és közvetlenség elvét már elismerték honi törvényeink, névszerint az 1870. 16. és az 1871. 3. t. cz.; annak behozatalát csupán időkérdésének tekintvén. Szólok elismeri, hogy a szóbeliség és közvetlenség rögtöni behozatala nagy nehézségekbe ütközik; de lehetségesnek tartja, hogy az részletenként fokonként történjék a törvénykezés egyes ágaiban, — például a bünyenítő eljárásban s a bagatell polgári ügyekben. Szólok a közvetlenség és szóbeliség behozatalát mind e mellett nem kívánja azon időre halasztatni, míg egy magyar tykönyv fog kidolgoztatni, elégségesnek tartja, hogy bizonyos előfeltételek: minők az ügyvédi rendtartás, közjegyzői intézmény, a bírói kvalifikáció szigorubb meg. állapítása vagy kezelése meglegyenek; de míg az anyagi igazság a formális jog békéből kibontakozhatik, nem marad szerinte más hátra, mint Montesquieu álláspontját elfoglalni, melyet az „Esprit des lois“ czimű művében jelzett, s mely szerint az anyagi jognak biztosítékait az alaki formák helyes berendezésében kell keresni. A mi e tekintet illeti, szólok azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy a perrendtartás hiányai oly kirívók, hogy gyökeres orvoslásuk elkerülhetlenné vált. Annak megkülönböztetése, hogy mely hiányok kirívók, melyek nem nagyon relatív dolog s igen sajátos, sőt incorrect dolognak tartaná azt, hogy akkor, midőn valami törvényhozásilag javíttatni céloztatik, egy kétségtelenül hiánynak agnoscait dolog mellőztessék csak azért, mert az nem kirívónak canonisáltatott. Miután pedig létezik már munkálat, mely a polgári törvénykezési rendtartás hiányait orvosolni törekszik, azt hiszi, hogy nehézségekbe nem fog ütközni a gyökeres revisió, annyival is inkább, miután a részletes revisió éppen annyi időbe kerülne. A végrehajtói intézményre nézve kétségtelennek tartja, hogy az idő előtt hozatott be, mert ez ott, hol nincs valódi szóbeliség, hol közbeszóló végzések igen nagy számba mehetnek, végzetlen költséges intézmény. A pesti kir. törvényszék területén 1872-ben 230 ezer végzés kézbesített. Ez került a feleknek, ide nem értve a vidékekre szóló kézbesítéseknél

fizetett nagyobb összegeket, 46—47.000 frtba; míg az eddig alkalmazott kézbesítők össze fizetése 13.000 frtba került. Emellett ezen intézmény szaporította a bíróságok teendőit. A kézbesítéseket szóló legjobban szeretné közvetlenül a törvényszéktől függő egyénekre bízni, a végrehajtói teendőket pedig a közjegyzőkre kívánná ruháztatni.

Szentgyörgyi Imre szintén a szóbeliség és közvetlenség elve mellett nyilatkozik, melynek azonban rögtöni, az anyagi jog szabályozása nélküli életbeléptetését a lehető legveszedelmesebb kísérletek egyikének tartaná. A perrendtartásnak hiányait legnagyobb részben szerkezeti-eknek tartja, melyek igen könnyen kijavíthatók. Ellenzi a perjog tüzetes elvi átdolgozását, mert azt hiszi, hogy ez a jelenleg létező igazságszolgáltatási rendszer teljes felforgatása volna, mi nem válnék az igazság hasznára. Áttérve a perrendtartás egyes hiányainak fejtegetésére, megjegyzi, hogy annak a sommás perről szóló intézkedése, nem vezettek a kívánt eredményre. A sommás per szóbeli perré fajult el annak minden hátrányaival, melyek lehetlenné tették a per gyors lebonyolítását. E hátrányon, úgy hiszi, segíteni lehetne az által, ha a polgári bagatell ügyeket, illetőleg egy czélszerű novella szerkesztetnék, melyben ezen ügyek a többiektől elkülönítetvén, külön szabályozás alá vétetnének főleg a felelősség tekintetében. A mi a jelenlegi örökösödési eljárást illeti, az nem hogy elintézné a peres dolgokat, hanem ugyszólván forrásá képezi a pereknek.

Rendőriádák.

Kérünk alázatossággal a városon kívül annak délkeleti oldalán tanyászó éjjeli fiakkeresek számára is egy adagocska intézkedést az iránt, hogy az est azonnali beálltával szűnjenek meg a városon keresztüli czirkálástól.

Három négy fogattal indulnak meg e jómadarak egyszerre, s sokszor 10 órakor lepnek meg kellemetlen illatu szállítmányaikkal, midőn a publicum a sétatér vagy éppen színházból haza tér.

* * *

A szt.-miklós-utca végén levő komlókertben parforce üzik bizonyos egyének a hazard játékot; főbb neme a makaó és ferbli; ha netalán az eziránti tilalom még állana, nem ártana vagy egyszer szétugrasztatni az e téren különben is ismert rotuinnal bíró szereplőket.

* * *

Fölvívjuk az illetők figyelmét a városunk területén szórványosan elhelyezett száraz takarmány csomókra, főleg a kis-utca van telve ily valóságos tűzfészket képező kazalókkal. Azt nem kívánjuk, hogy szántóvetőink gazdasági eszközeikkel a városon kívül huzakodjanak, de egy kis óvintézkedés talán még sem lenne fölösleges. Tropicus hőség van, az illető gazdák udvarán egy-egy kád víz elhelyezése megnyugtatólag hatna; a szerencsétlenség beálltával aztán későn zengjük el: hogy nem tettünk semmit.

* * *

Több helyről vettünk panaszt, hogy asztalosaink a gyaluforgácsot tüzelő helyeik körül, sőt a szinbe gyűjtik össze, miáltal a szomszéd lakókat képzelhető rettegésben tartják; biztos tudomásunk van arról is, hogy egy ily eset rendőrségünk előtt panasztárgyát képezi, mely havak óta elintézetlenül hever; nem kívánjuk, hogy rendőrségünk minden rendellenességről tudomással bírjon, de azt elvárjuk mindnyájunk érdekében, hogy ha ok adadott a figyelemre, az előtt ne hunyjanak szemet.

* * *

A közép régi-baromvásár-utczából a kis-utca felé egy átkozott ut vezet, melyen nappal is nyakát szegheti az ember, a szekeret pedig pláné tartani kell, hogy jobbra vagy balra ne düljön E dülős mezei utnál is rosszabb hely benn a városon annak egyik jártabb utcáján diszeleg. Az egész utjavítás alig venne fel 3—4 napszámot, lám lám csekély áldozattal is lehetne nagy dolgokat elérni.

* * *

A kis-köz choleraterjesztő minősége egy kis figyelmet érdemelne rendőrségünk részéről: éppen így városunk legtöbb utcáin a szárazság daczára és a nagy melegben fokozódva gőzölgő piszkos tavacsok is, melyek néhol megfosztják városunkat a civilizáció legkisebb jelétől E részben valamivel nagyobb erély kifejtése — főleg a jelen körülmények közt, nem kevesek aggodalmán könnyíteni.

V i d é k.

Mezőség befásításáról.

Mező-Panit július hó 1873.

Nem rég még ezen év folyama alatt merült fel az eszme, miként egy társulat alakult, mely feladatául tűzte ki a mezőség kopár oldalait befásítani, termővé tenni azon pusztá apálylepte téreket, melyek mig egyfelől a súlyos adóztatás terhe alatt nyögnek, másfelől koronként felmerülő betegségek állandó tanyája, s a kinézésben sápadt nép között szomora bizonyítékát nyújtja annak, hogy az erdős vidékek lakója mily megkülönböztetett egészségnek örvend a mezőségi marha extractumok miatikus fűrtje mellett melegedő föld népével szemben.

Nem szükség, hogy állításunk behozatalára bárczes kis hazánkból Schweiczba Cirkassziába vándoroljunk. Tekintsünk csak végig Szeben vidékére, s Erdély délnyugoti részének azon vidékein, hol a föld népe csergedező patak partján a cser és bükkös életadó árnyékában vigan fűtörézve örzi nyáját, vagy pengeti kaszáját a dúsan tenyésző pázsit millió virágai közt, s meg fogunk győződni, hogy az erdős vidékek, a mellett, hogy az egészség fenntartói, nagy mérvben befolyanak az otlakók kedélyállapotára, szellemi fejlődésére és egyáltalában azon irányra, mely a fogékony lelket a lombok néma sátorában csendes málázásai közt a fővalóságához emeli!

De hagyjuk e költői oldalát a dolognak, s vegyük azt pusztán gazdasági szempontból.

Jól tudjuk, hogy bármely országban is, ha a fa létele azonnal megszűnnék, megszűnne maga a gazdaság és az ezzel egybekötött ipar tovább fejlődése; avagy létezhet-e mesterség, melyet fa nem léte miatt lehetne folytatni? alig hisszük, mert valamin az élet fenntartásához az egészség, úgy a gazdag ipar folytatásához a fa elkerülhetlenül szükséges.

Erdély a természet kedvező helyheztetésénél fogva azon előnyben részesül, hogy népei mig egyfelől jó egészségnek örvendenek, másfelől az életkor oly magas fokát érik el, mely aránylag nézve a szomszéd országokban nagyon ritkán fordul elő. Nálunk 90—100 éves embert és pedig az egészség teljes állapotában nagyon is sokat szemlélhetni, mig a meleg, kopár erdőten tartományokban az életkor a 35—45. év között elérte nonplusuráját. Sápadt arc, kimerült tagok rohauva viszik a kopár vidék lakóját sirjába, mert az erdős vidékek éltető lege nem edzé meg tagjait. . . .

Azon társulat, mely a mezőség befásítását tűzte feladatául, sokkal több figyelmet érdemel, semhogy a nálunk honos közöny által a feledésbe menjen. A mezőség befásításával nem csak az ipar, a kereskedés terének ad lökést a társulat, a de ad főleg a hazánkban eddig honos, s most fájdalom az erdők folytonos pusztításával mind inkább csökkenő egészségnek.

A mezőségi pusztá büzhödt tavak, a feneketlen mocsárok, melyek mértföldekre terjesztik a chollericus levegőt, megtisztulnának a lombok folytonos mozgása által, a nép vidámabb, frissebb volna, s az enyhe lég alatt szelidebb, a természet, mely most különösen télen kietlenül vad képpel lepi meg az eltévedt utazót.

Nem véljük szerénytelennek azon megjegyzést, hogy itt e téren, miután a társulat az első lökést megadta az eszme foganatosítására: a további intézkedések is gyorsabban gördülhetnének egy más után, A halasztás soha sem volt jó. Azonban távol legyen tőlünk, hogy a halasztásban az eszme bukását véljük rejteni. Egy ily életre való eszme nem bukhatik meg; Erdély mezősége e gabona- és marhatenyészítő kanyán sokkal inkább megérdemli a közfigyelmet s népei áldozatkészebbek arra, hogy a fenn érintett eszmét foganatosítsák, mintsem az a feledésbe menni engedjék.

Bacsilla Elek.

Egy pár szó a román lapokról.

Július hó 15-én 1873.

I.

(B. E.) Nem rég történt, ha jól emlékszem, 1825-ben, midőn az élecek nagy mestere Saphir egyik ismerősének azon aggodására, miként a világvége közelit, könynyedén azt felelte, hogy: majd elmegyünk Erdélybe, ez úgy is egy századdal hátrább áll, ott majd kikerüljük a világvéget.

Nem tudjuk, mennyi mindenre érthette a nagy élecfaragó e sarcastikus kitélt, annyi igaz, hogy szavaiban sok igazság rejlik. A közelmúlt idők az események képzelt szerepvivői nem nagy vívmányokat mutatnak fel, melyek sorompói közt bár egy évtizeddel is közeledhetni

látszhatnánk a nagy Saphir szavait előidéző világvégehez. Oh nem! a kezdetlegesség chaosszában nekünk erdélyieknek bajosan jut eszünkbe a világvége, hisz az új intézmények cirkusában még nem is vagyunk eléggé otthoniasok, nem ismerjük a viszonyokat, melyek naponta változva új meg új jelenségeket gördítenek szemeink elé; a nemzetiségi szétvonások a vallás felekezetek hitelvére épített és összehalmozott politikai combinációk, melyek gyenge anyagából bábeli zürzavar akar vajudni, hogy egy kül intervenció viharától összedőljen az egész s ismét ott álljunk, a hol ezelőtt tizenöt, vagy ha úgy teszük, huszanöt évvel.

Hát még azok a magas elvek, melyek fenekestől kívánnak felforgatni mindent, a mi magyar, mindent a mi hazai, mintha bizony a föld, melynek barázdáiban századokon át izzadta a munkát, nem volna közös, nem volna az „ővék“ úgy, mint magyaroké, s nem nyujtana édes mindnyájuknak egyaránt otthont és nyugalmas sirt.

A román lapok telvék a magyarok elleni kifakadásokkal; azok nem pártot, hanem egy egész külön hadjáratot viselnek a magyar kormány minden intézményei ellen, s ha valaki történetesen azt kérdené tőlök, hogy miért e gyűlöletté fajult pártelleneskedés? alig hisszük, hogy az őszinte feleletben felfedezhetnők a valóság képét, mely előtt közel két évtized óta áldoznak a román nemzet azon hivatott és nem hivatott vezetői, kik sokkal jobban tennék, ha vezetői minőségüket levetkőzve, azon eszközökhöz folyamodnának, melyek által a közös hazának és nemzetiségi összesisimulásának nagy munkája elérnének. Az igaz, hogy a visszavonást, a nemzetek közti ellenségeskedést — különösen a kevésbé művelt osztály közt elhitetni nem kerül oly nagy munkába, mintha a higgadt meggondolás ösvényén halad a vezető, s az őtet követni látszókat a békés élelmezéjére vezeti.

A család, melynek szentélyébe a viszály istennője dobta be gyújtó szövétnékét, megsemmisül önmagában, s omlása közt romjai alá temetik a ház felett tartó oszlopát.

Az állam, melynek heterogén nemzetei önmagukat emésztik, enerválják azon közös egyetértést feltételező erőt, melylyel az államot, mint világesaládot fenntartani kellene..

A román nemzetnek nincs mit követelnie többet, mint a mennyit nekie az idők és változott körülmények jogosan megadtak. A jogegyenlőség sorompói előtt ő is ép oly nemzet, mint a magyar, az anthiepochalis különbségeket lerombolta az idő, s a megpróbáltatás tüzeiben összeolvadt azon nemzetiségekkel, melyek közösen és együtt vére a magyar szent korona lételét képezik.

Deczebal megbukott s Dacia tereit Trajan győzelmes légiói foglalták el. Tráján földjét népével együtt Árpád sargei hódíták meg, s a hódoltató saját kardjával alkott szokásokat és törvényeket azon számtalan nemzetiségeknek, melyek diadal menete előtt leborultak. Békés napok következtek be, melyeket újból csaták romboló zaja zavart meg, de a jogos tér soha sem siklott ki a birtokos lábai alól, hanem védte és védi azt saját vére árán.

A száraz politikai küzdelmek, melyek román testvéreinket a pártoskodás terére vezetik, csak feszítik a viszonyokat, melyek sulya alatt mindnyájan nyögünk. A bal kéz nem létele kétszerezi a jobb munkáját, s felmészeti a test rendszeres működését, melylyel a terhes munkát végeznie kell. A visszavonás soha sem vezetett célhoz, s a nagy nemzetek életében ép úgy vannak szomorú példák, mint a kis körbe szorult magyarok és románokéiba. Hisz tán csak nem akaják román testvéreinek a meghalt római birodalmat halottaiból feltámasztani, vagy Magyarországon egy új Daco-romániát fundálni? Alig hiszszük, hogy ezen örült eszme a román nemzet válogatottjait lelkesítene? Ez csak egy hamar ábrándkép, mely után azok rajongnak, kik az okos meggondolás keretén kívül állanak, s idegen eszmék töltelékével táplálják felfokozott étvágyukat. Hála a godviselésnek, hogy ezek is lassankint kezdenek kimenni a divatból, kezdenek véggé letűnni az élet egéről, s politikai sötét fált, mely letűnésük után pályájukon feltűnni kezd, megvilágosodni azok előtt is, kik a vezetőt téves útján követték.

A „Székely Hírlap“ t. szerkesztőségének.

A Kolozsvártt megjelenő „Kelet“ és „Magyar Polgár“ című hírlapok 1872. évi 271 és 260. számaiban megjelent nyílttéri czikk miatt sajtóperben, melyszerint kolozsvári kereskedő Fried Adolf vád alá vonatott, ezen kir. törvényszék, mint a főméltóságu igazságminiszterium által kiküldött bíróság részéről az esküdtszéki tárgyalás folyó év és hó 28-án d. e. 8 órára tüzetvén ki; ennek közzététele iránt hivatalosan azon hozzá-

adással kéretik, hogy a hallgatóság megjelenhetés végett — jegyet az esküdtszéki bírósághoz kijelölt jegyző Szentmihályi Kálmántól eszközölhet.

M.-Vásárhelytt, 1873. július 10-én.

Hildebrand József,
az esküdtszék tárgyalási elnöke.

Ujdonságok.

— **Méltóságos Gyarmathy Sámuel** kir. főügyész ur f. hó 12-én déli 1 óra tájt látogatásával lepte meg a helybeli kir. törvényszéki börtönhelyiségeket, rendre minden szobát megtekintett, s legszigorubban tudakozódott a foglyok és fegyenczek élelméről és egészségi állapotjukról; megtekinté a konyhát, az evőeszközöket és a kenyeret, — szigorú utasítást adott a netalán felmerülhető choleraese tében; egyuttal megrendelte, hogy minden rab reggel egy adag pálinkát és köményes levest kapjon. — S már intőzkedéseket téve, mintegy 1½ óra időzés után, miután megelégedését kifejezt, elhagyta a börtönt.

— **Szász Béla** a „Kelet“ szerkesztője több nap óta városunkban időzik.

— **Kárméntő országos biztosító** szövetség alakult Buda-Pesten, s miután nem nyeréskedési vágyból, hanem kizárólag a közönség érdekében oly célból léptetett életbe, hogy az életbiztosítás elvitázhatatlan jótéteményei minden rendű és rangú családapáknak lehető legkönnyebb úton hozzáférhetőkké tétessenek. — Ajánljuk az olvasó közönségünk figyelmébe.

— **A „Magyar Polgár“** s a kolozsvári m. k. egyetem tanárai között nagy a hez a nagyságos titulus felett. Ennél különb tárgy is akadhatna a versengésre, Jónás urnak azt tanácsoljuk, hogy ne bajlódjék ilyen haszontalan dolgokkal; a tudós egyetemi tanárok pedig a kathetrában mutassák meg, hogy teius vagy nagyságos urak.

— **Piros bor**, mely hathatós szernek bizonyult be a choleraesetekben található a n. szt.-király- és tyuk-szer-utca szögletén 232. h. sz. a. F. S.-nénél jutányos árban, a ki fél a cholérától igyék belőle.

— **A jómadarak** mutatkoznak városunkban is, D. J. barátunk házat ma éjszaka távollétében feltörték, több ezüstneműt és értékes tárgyakat raboltak el.

— **Azt hallottuk**, a városi rendőrség több helybeli polgárt pénzbürséggel büntetett tisztátalanságért, megvaljuk őszintén, ezt nem hisszük.

— **Hal, mint a cholera tenyésztője.** Kis-Becs-kereken, mint „F. L.“ írja, közvetlen álló vízben fogott hal evése után következett be egy choleraeset. Nevezett lap nem tanácsolja a halevést oly időben, mikor a legvigyázatosabb életmód az egészség fentartásának leghathatósabb szere.

— **Új postahivatal;** f. hó 16-án alsó-fehérmegyei Maros Ujvár helységben postahivatal lép életbe, melynek kézbesítési körét következő helységek képezik: Csekélaka, Csongba, Felső-Ujvár, Gabud, Maros-Csucsá, M. Csesztve, M.-Káptalan, M.-Koppánd, M.-Ujvár, Miklóslaka, Nagylak és Oláhszilvás.

— **Városunkban** csakugyan merültek fel egyes choleraesetek, melyek közül közhir szerint kétfő halállal végződött, hirszerint mondjuk, mert hivatalosan még semmi sem juttatott tudomásunkra, s e részben úgy mi, mint a nagy közönség lehető kétséges bizonytalanságnak vagyunk kitéve. Bármint álljona dolog, azt nincs miért titkolni, a helyzet rejtegetése épen oly veszélyes lehet, mint a tulságos ámitás; tudjuk ugyan, hogy a kellő óvintézkedések fogatlatba vétettek, de ez még nem elég; — közönségünk tudni akarja azt is, mit tudnia közeli érdekében áll, — hogy valóban, hogy állanak a dolgok. — Fölhívjuk azért az illetőket, s különösen egészségügyi bizottmányunkat kérjük e részben az eddigi tapasztalat alapján vagy kijelenteni, hogy a sűrű és rövid időre beálló halálózások nem cholera következményei, vagy pedig szárnyát szegni a gyantgatások s közszájon forgó feltevéseknek. Erre vonatkozólag minden ide tartozó közleménynek a legnagyobb készséggel adandunk helyet.

— **Tegnap** reggel nagy hű-hóval kimegy a fél város az indóházhoz, hogy jön egyik miniser, volt készen zöld kapu, virágbokréta, dietió és pompás villás reggeli. A magistratus testületileg imponálva várta a zöld ággal diszitett pályaudvaron a magas vendéget. Kilencz után be is rohogott a vonat, azonban a magas vendég nem találattott meg sehol. A zöld kapu, virágbokréta, dietió és villásreggeli mind-mind kárba ment.

— **Az orvosok és természetvizsgálók** idei nagygyűlése, mely Győrbe volt tervezve, a cholera idő miatt jövő évre halasztatott.

— **Fehér lóporral** tettek kísérletet a budai lövöldében Halvány sárga színű ez, robbanó ereje nagy, úgy

hogy oly mennyiséggel, mennyi a közönséges lópornál egy töltéshez kell, háromszor lehet löni; durranása nincs. Nagy hordereje miatt attól félnek, hogy sokkal több szerencsétlenséget okozhat hasznáta, mint a jelenlegi lópor; maradjunk a réginel.

Szini szemle.

Kedden, július 8. „A jó barátok“ Sardou Viktor e jeles szinműve adatott ismét csekély számú közönség előtt.

Ugy a darab, mint előadás. jobb sorsa, zsufolt házra lesz vala érdemes, ez előadás által a vasárnapi est merőben kárpótolya lett, a szerepek ritka tapintatossággal kivétel nélkül jó kezekbe lettek helyezve s ez az, miért az előadásról csak jót — és dicséretet mondhatunk.

E. Kovács Gyula Tholosan orvos terjedelmes szerepével teljes sikerrel küzdött meg, nem kevésbé H. bai (Caussade.) Krsznai (Marecca.) Tóth Antal (Abdalah) és Abonyi (Maurice) Abonyi mai játékkal teljesen kielégített, organnuma tiszta, hangsulyozása correct ez már magában nagy előny, mit igyekezet által sokra vihetne.

S. Dobozi Nina, (Czecezillia) ismert művészetével játszott, Kendiné (Emillia) szerepét jól betöltötte.

Szerdán, július, 9. „Gringóire vagy a szellemi dala“ történeti szinmű 1 felvonásban, itt először.

Kedves kis történeti szinmű, nem bonyolult, nem is csattanós, meséje úgy, mint nyelvvezete egyszerű, de vonzó.

Földényi a lánglelkű fiatal költőt nagy hatással játszta; Szentgyörgyi XI. Lajos, S. Dobozi Nina Loujzát, E. Kovács Gy.-né Andry Nicolet sikerrel személyesíték.

Ugyanez alkalommal Offebach Varázshedűje gyönyörködteté a kis számú közönséget. Ez előadás bármely színháznak becsületére vált volna; Marczel a vén muzsikust, Megyaszi I. annak keresztleányát személyesíték, mindkettő oly bensőség. oly precisitással énekelt, minőt ritkán hallottunk; Marczell eltört hegedűje feletti elegicus dala teljesen sikerült, e szerep ép az ő hangkörének való. Czakóné csinos fiatal kertész volt, s jól is énekelt, csak az a baj, hogy e szerepet szerzője nem nőnek szánta, mely hiány a hármastalokban nagyon is érezhető volt.

Zenekar szokott élénkséggel működött.

Csütörtökön, július 10. „Egy szegény ifju története“ mullattatá az ismét csekély számú közönséget; fájdalom, de közönségünk nem tudja kellő és kiérdemelt pártfogásban részesíteni társulatunkat. Nem kutatjuk az okokat, mik a részvétlenségre vezetnek, hanem annyit nyíltan mondhatunk, hogy színészeink jobb sorsra lennének érdemesek; ily nagy társulatot csak tömeges részvét tarthat össze, ha csak azt nem akarjuk, hogy jövőre merőben nélkülözzük őket; gondolkozzunk kissé komolyan az eshetőség felett, mi ha beállana, mindenesetre mi éreznők azt legjobban.

Szombaton, július 12. „A Gerolsteini nagy hercegné“ gyűjtött közepes számú közönséget össze.

Medgyaszai I. a czimszerepet, Marczell Bumbum ezredeset elég kedvvel személyesíték, Láncki, Szentgyörgyi feladatukat sikerrel oldották meg, a kar összhanggal működött s így az egész előadás megelégedésünkre ütött ki.

Vasárnap, július 13. „A betyár kendője,“ népdrama Abonyi Lajostól, itt először.

E darabot nem annyira meséje, mint a jellemekek érdekessége, cselekvősége helyezik egy drámai szinmű színvonalára.

Alapeszméje egyszerű: Gyuri Bandi ráun feleségére s attól szabadulandó, hogy egyedül kaczer szeretője Zsofinak élhessen, amazz egy kendővel felakasztja, kegyetlen tetteire felébredt lelkiismerete, azonban nem enged nyugtat a boszuló nemesis, üldözi, futó betyárrá lesz, s egy rablási merény alkalmával haltak hitt feleségével hozza össze a véletlen, s miután ez alkalommal nejét a véle való czimbóraság gyanujába ejti, s utóbbit bírói kézbe juttatja, magát tettesként csakhamar feladva, ez által nejét megmenti s magát pedig mielőtt érdeméhez mérten bűnhődnék, fölbéli.

A cselekvény vagy mese tehát nem dialogizált történet, az lehet az életből merítve, miben elvégre is a morális érzet uralkodik s végeredményül oly érzelmeket hagy maga után, mely az erkölcsi rend iránt megnyugtató s ahhoz főlemel.

Szerzője alakjait a magyar népeletről választotta s úgy a fő- mind mellékszereplők előállításában a jellemekek színezésében elég szerencsésnek mondhatjuk, csak a darab menete iránt van némi észrevételünk.

Legérthetőbb hiánya e műnek drámai bonyodalmak nélkülözése úgy, hogy már az első felvonás előnkbe tárja ugyszólva az egész végeredményt; tehát hiányzik abban a tulajdonképi drámai rejtélyesség s a mi egyelőre csak a képzeletre lett volna bizandó, már előre szemünk elé lett tárva, mi a darabost már magában kisszerűvé, hogy ne mondjuk, izlettenné tette.

Másik lényeges hiány, mit szintén nem hagyhatunk említés nélkül, az hogy szerző a darab hőse iránt bár pillanatig sem igyekezett rokonszenvűnköt felkelteni; darab végén a hős bukásával talán eszünke juthat, hogy részvéttel gondoljunk a szerencsétlen Bandi betyárra, de egész játék menete al tt végig ellenszenvűnkkel találkoztott a minden javulástól eltért drámahős.

A mi az előadást illeti: E. Kovács Gyula Bandi betyár, S. Dobozi Lina, mint neje ez est babérain méltán egyformán osztózhattak; mindkettő játéka correct átgondolt és érdekelmes; előbbi az anyjától, utóbbi az özvegy Onodiné házától bucsujelenetet a művészi tökély magaslataig tudták emelni, a darab legesattanosabb része azonban t. i. midőn a betyár haltak hittfeleségére ismer nem volt kellő érvényre emelve. Dékány Róza csinosan játszott, hangján azonban nagyon is érezhető volt lábbadozó állapota.

Philipovicsné Onodiné asszonyt, Körösiné pedig az özv. gulyásné kellő sikerrel alakították, ki kell emelnünk Körösinét, ki mindinkább meggyőz arról, hogy a reá bízott szerepekkel, sokat és szorgalommal foglalkozik, játéka egyszer sem csap át a túlzás határain, miért az mindig valódi tiszta élvezetet nyújt. Krasznai, ifj. Onodi Kulcsár szerepét nem fogta fel kellőleg, nevetetett ott, hol nem kellett volna; Tóth Antal aglegény, H u b a i ügyvéd rövid szerepökét jól alakították; szóval egész előadás sikerülnekin tünhetett fel az ez estve ritkán látott nagy számú kövöntség előtt.

Legujabb politicai események.

— Bécs, jul. 12. A „N. Fr. Pr.“ Münchenből arról értesül, hogy Gizella főhercegnő várandó állapotban van.

— Prága, jul. 12. A neuhauseri zálogháznak a helytartóság meghagyta, hogy az összes takarékbetéteket

haladéktalanul fizesse vissza. — Straussberg 3000 munkást bocsátott el.

— Berlin, jul. 12. Kryger képviselő haderslebeni választói előtt jelentést tett egy értekezletről, melyben Bismarck kijelenté előtte, hogy az éjszakschleswigi kérdés me oldása később lehetséges lesz, egyelőre azonban nem várható, minthogy tekintettel kell lenni a német nép kívánataira, és mivel Lengyelország akkor szüntén nemzeti követelésekkel fogna előállani.

— Paris, jul. 12. F. hó 14-én megtartják a Bastille elfoglalása szokott évi ünnepét, melynek alkalmával Gambetta beszédet fog tartani.

— Zágráb, jul. 12. A török zavargók főczinkosa, Feim efendi a vizsgálatot elkerülendő Ó-Gradiskából hajón megszökött.

— Róma, jul. 12. A kamarában és a senatusban Minghetti bejelenté az új kabinet kineveztetését és az után felolvasta az eluapoló királyi rendeletet. A mára kitűzött consistorium ufolag elhalasztott. — Erősítik, hogy a persa sah nem Rómába, hanem Turinba fog menni.

— Perpignán, jul. 11. Saballs 3000 főnyi carlistabandája Ripoli mellett megtámadta Gabrinety 5000 emberből álló csapatját, mely alkalommal utóbbi elesett, és a csapat legnagyobb része a carlisták által elfogott.

— Madrid, jul. 11. Az „Imperial“ szerint Alcaj városban nemzetközi ayuntanzieto alakult, mely az alcaidet angyonlövötte, és sok házat felgyújtatott, és fenyegetőzött, hogy a tuszokat főbelöveti, ha a csapatok támadásra készülnek.

Szerkesztői üzenetek. Sándor Kálmánnak, kérünk az ifjabb száz nemzedék politicai mozgalmairól egy cikket. Bacsilla Elek urat felkérjük sziveskedjék szerkesztői irodánkat meglátogatni. K. I.-nek Sz.-Udvarhelytt privát ügyek elintézése nem lapunk keretében tartozik; a kézirat nyolcz nap alatt visszavehető. A László, Cs. Dénes, K. István uraknak Aradon. Ha az isten megsegíti az örök ohajtása, hogy t. i. egy a székely érdekeket képviselő lap létezzék városunkban, talán, talán teljesülhet. Végre többeknek kinvitatkoztatjuk, hogy tárczánk zsenge verseiményeket általában nem közöl és ne terheljenek minket bérmentetlen küldeményekkel.

A m.-vásárhelyi kir. törvényszék pertárában tartandó tárgyalások.

Julius 17.

Telonialis alap e. Gr. Toldi Sámuel, Szabó Bálint e. Lues és Vagner czég, Szebeni János e. Lues és Vagner czég Kopeza József, e. Luts és Vagner, czég, Köszegi Mihály e. Nyitó Sárpor, Tamási Ferencz, e. Tőkés Lőrincz, Szabadi András e. Iszlai Dániel, Popa Venika, e. Popa Péter, Moldován Mária e. Moldován Vonyiné Julius 18.

Gersch Abrahám e. Ladasiu Juon, Lutsch Sámuel e. Vermescher Sámuel, Hodáki g. cath. egyház e. Álgya Dániel, Ötves Antal e. Niemansgnus testvérek, Burdács Alajos e. Sámson Bamely, Sándor Pál e. Dal Jánosné Réthi Péter e. Réthi Istvánné, Domokos Anna e. Fogarasi Istvánné, Turmann László e. Kovásznai Dániel, Sára Juliska e. Sára Juonica, Nuridsán Gábor e. id. Kovács Róziária.

Julius 19.

Szántner Borbára e. Hersch Márton, Török Cornelia e. Csiszér János, Kis János e. Kis István, Mihály Andrásné e. Mihály András, Szabó Ferenczné e. Nagy Sigmund, Schutziu Simeon e. Pap George, közalapítványi ügyesség e. Horváth Albert báró, Rosenberg Móricz e. Schvarz Izrael, Wagner Frigyes e. Dunka Józsefné, Szijgyártó András e. Schuller Fraugot.

Kimutatás

N.-Ernye körjegyzőségi csoportban 1873. ápril. 1-ről jun. 24-ig tett hivatalos- és magán ügyek körüli eljárásokról.

Képvisleti gyűlések száma 14. Képvisleti gyűlések tárgyai 48. Községi bíraskodás 30 frtig személyes keresetek 90. Földadó nyilvántartási jegyzőkönyv száma 56. Helyrajzi számokbani változás 333. Haláleset felvétel 24. Leltározás 15. Katona nyilvántartási bejelentés 6. Községi beadványi jegyzőkönyv száma 189. Postakönyv száma 42. Községi költség rovat 2 példányban 1. Örökös vásári szerződés készület 24. Adóslévél 9. Vagyon és erkölcsi hivatali bizonyítvány 4. Adóhátraléki kimutatás 3. C. Tabellai beírás részben 1. Árvakönyv vezetett 3. Szóbeli tanácsadás egyeseknek 30. Szám szerint ki nem mutatható magánügyek igazítása nevezetesen vasárnapokon, midőn a nép dologgal nincs elfoglalva.

N.-Ernye, június 24 1873.

Szikszay Zsigmond.
körjegyző.

HIRDETMÉNYEK.

(32)

2—10

Figyelemre méltó! Dr. MILLER óvbalzsama cholera és görcsök ellen

törvényes vegytani elemzés szerint Bécsben 1868. április 8-áról a növényország leghasznosabb nemeiből a legszorgalmatosabban készítve, már három cholera járvány alatt számtalanszor jónak bizonyult, kitűnő óvszer cholera ellen, minden háztartásnak ajánlható.

Egy eredeti horgony kupakkal, pecsét és használati utasítással 3 nyelven — ellátott üveg ára 1 frt 50 kr, egy kissőbb üveg 80 krajczár.

Maros-Vásárhelytt valódi minőségben: Bucher Miksánál kapható, ugyszintén Kolozsvártt: Binder H. gyógyszerésznél, Gyulafehérvártt: Boos C.-nál, Fröhlich F.-nél, Kézdi-Vásárhelytt: Lukácsy F.-nél, Nagy-Enyeden: Horváth F.-nél, központi szétküldési raktár: Miller J. gyógyszerésznél Brassóban.

(10)

30—52

Galéne-befecskendezés.

Gyógyít fájdalom nélkül 3 nap alatt minden húgyeső-kifolyást, úgy most keletkezőt, valamint kifejelettet és egészen idültet.

Központi főraktár az osztrák-magyar birodalom számára:

Maager Vilmos, Bécs,
Bäckerstrasse 12. szám

ára használati utasítással: 3 frt 70 kr. Pesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél

(23)

17—*

Népszerű gazdasági munkák.

Kaphatók: Wittich József könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

Mezei gazda népszerű vezérkönyve, a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Irta: Galgóczi Károly.

I. rész általános földmívelés ára 80 kr.

II. rész az állattenyésztés ára 80 kr.

Kertészet kézikönyve, utasítás a konyha kertészet, virágmívelés és gyümölcs tenyésztés körében, a legujabb kútfők után írták Galgóczi K. és Farkas M. 80 kr.

Magyar méhészkönyv, vagy utasítás a sikeres méh tenyésztésre. Irta: dr. Farkas Mihály. 50 kr.

Ügyes Mari, a kis konyhakertésznő, oktatás a zöldségtermesztésben 50 kr.

Juhtenyésztés és gyapjuismeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyítás módjával. 50 kr.

Gyakorlati és elméleti sertés tenyésztés. A magyar gazda közönség használatára: Írták: Dely Mátyás és Mihály. 50 kr.

Apró majorság, vagy a baromfi-tenyésztés czél-szerű módja számos fametszettel. 50 kr.

A boglyár gyümölcsök, u. m. ribizke, köszméte (egres), málna, szeder, eper, borbolya, afonya, boroka, szőlő, füge és granát alma, czélszerű és jövedelmező termesztése. Különös tekintettel a szőlőlugas művelésre. 50 kr.

A dinnye tenyésztés foglalatja és a legjelesebb honi és külföldi csemege fajok ismertetése, írta Dr. Farkas Mihály számos ábrával, ára 50 kr.

A fatenyésztés, olvasókönyv népiskolák használatára, írta: Lukács Sándor, ára 40 kr.

Gazdasági lötenyésztés, pályamű, írta: Tompa Béla, számos ábrával, ára 1 frt.

Az ügyes szakácsnő, legegyszerűbben leírt főzés-mesterség közöposztályu magyar konyhák számára 40 kr.

Legujabb és megpróbáltatott magyar szakácskönyv, utmutató 1044 legjobb izü étel főzésért Irta. Németh Zsuzsa. 80 kr.

Állatgyógyászat, hasznos házi állataink betegségeinek megismertetése és gyógyítása. Írták: Eisenmayer és Göböl, 80 kr.

Kalauz a gyümölcsfa ültetés és nyelés körül Irta: Kovács Zs. Ára 1 frt.

Magyar gazdasszony teendői a közéletben, házbán és konyhában. Segédkönyv nők és hajadonok számára. Irta: Medve Imre. 2 frt.

A váltogazdaság, vagy az okszertű mezőgazdaszat és falusi háztartás alapelvei. Koszoruzott pályamű. Irta: Mártonffy Zsigmond: 1 frt.

Gazdasági kis tükör a falusi ifjuság számára tandij és olvasó könyvül. Ára 50 kr.

A szarvasmarha, ennek fajta és külemtana, fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása, stb. stb. betegségei és gyógyításuk. Irta: Engelbrecht Károly. Számos eredeti ábrával, 3 frt.

Általános baromrovoszlási könyv. Irta: Dr. Wágénfeld. 81 külön ábrával. Ára 2 forint 60 krajczár.

Koronás szőlőművelés, írta Báthi Gábor, ábrákkal 30 kr.